

**POWIATOWY
PROGRAM
PROMOCJI ZDROWIA
PSYCHICZNEGO
NA LATA 2016 – 2019**

I. Wprowadzenie.

Według encyklopedii PWN zdrowie psychiczne to zdolność każdego człowieka do normalnego rozwoju i funkcjonowania umysłowego. Zdrowym psychicznie jest człowiek, u którego praca mózgu, układu nerwowego, układu narządów zmysłów i układu hormonalnego nie jest zaburzona, a jego zachowania są podobne do większości ludzi.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (j.t. Dz. U. 2011, Nr 231, poz. 1375), ochronę zdrowia psychicznego zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane. Ponadto w działaniach z zakresu ochrony zdrowia psychicznego mogą uczestniczyć stowarzyszenia i inne organizacje społeczne, fundacje, samorządy zawodowe oraz grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin, a także inne osoby fizyczne i prawne. W tym aspekcie, ochrona zdrowia psychicznego polega w szczególności na:

1. promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym;
2. zapewnianiu osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym;
3. kształtowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi, właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałaniu ich dyskryminacji;
4. prowadzenie badań i budowa systemów informacyjnych,

Powyższe działania określone są Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego.

Opieka zdrowotna nad osobami z zaburzeniami psychicznymi jest wykonywana w ramach podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej, zwłaszcza psychiatrycznej opieki zdrowotnej – w formie opieki doraźnej, ambulatoryjnej, dziennej, szpitalnej i środowiskowej oraz w domach opieki społecznej. Opieka zdrowotna na terenie Powiatu Pajęczańskiego finansowana jest z następujących źródeł:

1. Narodowego Funduszu Zdrowia;
2. Budżetu Starostwa Powiatowego w Pajęcznie;
3. Budżetu jednostek organizacyjnych Powiatu;

Obowiązki Powiatu Pajęczańskiego w zakresie ochrony zdrowia, w tym zdrowia psychicznego wyznaczają następujące akty prawne:

1. ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (j.t Dz. U. z 2011r, Nr 231, poz. 1375);
2. ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, na mocy, której powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponad gminnym w zakresie promocji i ochrony zdrowia (j.t Dz. U. z 2013 r. poz.595);
3. ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t Dz. U. z 2015 r., poz. 581) zgodnie, z którą do zadań własnych Powiatu w zakresie zapewnienia równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej należy w szczególności :
 - a) tworzenie warunków funkcjonowania systemu ochrony zdrowia;
 - b) analiza i ocena potrzeb zdrowotnych oraz czynników powodujących ich zmiany;
 - c) promocja zdrowia i profilaktyka, mające na celu tworzenia warunków sprzyjających zdrowiu;
 - d) finansowanie w trybie i na zasadach określonych ustawą świadczeń opieki zdrowotnej;
 - e) opracowywanie i realizacja oraz ocena efektów programów zdrowotnych wynikających z rozpoznanych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców powiatu - po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami;
 - f) przekazywanie marszałkowi województwa informacji o realizowanych na terenie powiatu programach zdrowotnych;
 - g) inicjowanie, wspomaganie i monitorowanie działań lokalnej wspólnoty samorządowej w zakresie promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej prowadzonych na terenie powiatu;
 - h) pobudzanie działań na rzecz indywidualnej i zbiorowej odpowiedzialności za zdrowie i na rzecz ochrony zdrowia;
 - i) podejmowanie innych działań wynikających z rozpoznanych potrzeb zdrowotnych.
4. ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (j.t Dz. U. 2015 r., poz. 163) zgodnie, z którą do zadań własnych Powiatu należy opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup

szczególne ryzyka oraz prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

5. ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (j.t. Dz.U. z 2004. Nr 256, poz. 2572)

Niniejszy program wyznacza kierunki działania w zakresie poprawy stanu zdrowia psychicznego mieszkańców powiatu, zaspokojenia ich potrzeb zdrowotnych oraz organizację opieki zdrowotnej. Program obejmuje przedstawienie propozycji planowanych działań w obszarze zdrowia psychicznego, zawierając diagnozę:

II. Diagnoza obszaru objętego Programem.

Zgodnie z art. 3 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, mówiąc, o osobach z zaburzeniami psychicznymi mamy na myśli osoby:

1. chore psychicznie (wykazujące zaburzenia psychotyczne)
2. upośledzone umysłowo;
3. wykazujące inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a które wymagają świadczeń zdrowotnych lub innych form pomocy i opieki niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym.

Na terenie Powiatu Pajęczańskiego świadczenia medyczne w zakresie Poradni Zdrowia Psychicznego wykonują następujące podmioty lecznicze:

1. Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Pajęcznie
2. Klinika Psychiatryczna i Terapii Uzależnień „Wolmed”

W **2013r.** roku poradnie udzieliły ogółem **2025** porad w tym:

- porady lekarza **1837**
- porady psychologa **177**
- terapia indywidualna **11**

W **2014r.** poradnie udzieliły **1748** porady w tym:

- porady lekarza **1384**
- porady psychologa **156**
- terapia indywidualna **101**
- inne terapie **127**

Liczba porad lekarza w 2014r. zmniejszyła się z powodu trudności w zatrudnieniu w SP ZOZ w Pajęcznie lekarzy psychiatrów, którzy realizowaliby kontrakt z NFZ.

1) Liczba pacjentów z zaburzeniami psychicznymi leczonych w 2013r. i 2014r. w tym pierwszorazowo

osoby z zaburzeniami psychicznymi 2013r.				osoby z zaburzeniami psychicznymi 2014r.			
ogółem		mężczyźni		ogółem		mężczyźni	
543		193		605		195	
osoby leczone w 2013 r. po raz pierwszy w życiu w wieku lat				osoby leczone w 2014 r. po raz pierwszy w życiu w wieku lat			
0-18	19-29	30-64	65 i więcej	0-18	19-29	30-64	65 i więcej
2	23	139	74	3	25	114	54

2) Upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.

Na terenie Powiatu Pajęczańskiego działa Środowiskowy Dom Samopomocy w Bobrownikach. Jest to ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, który udziela pomocy m.in. osobom niepełnosprawnym intelektualnie poprzez:

- wspomaganie wszechstronnego rozwoju;
- działania prowadzące do możliwie jak najlepszego przystosowania do życia w środowisku;
- zwiększanie stopnia samodzielności i zaradności życiowej;
- integrację ze społeczeństwem (zwłaszcza społecznością lokalną i rodziną).

ŚDS realizuje następujące zadania:

1. Kształtowanie prawidłowych postaw społecznych i rozwijanie umiejętności przydatnych do życia w społeczeństwie (skutecznego komunikowania się,

- zachowania w miejscach publicznych, wzajemnego zrozumienia i tolerancji, życzliwości i przeciwdziałania dyskryminacji, poszanowania godności osobistej, intymności, prawa do samostanowienia, itp.);
2. Rozwijanie zaradności życiowej, tj. umiejętności radzenia sobie w sytuacjach dnia codziennego (m.in. załatwiania spraw urzędowych i osobistych, umiejętności korzystania z urządzeń technicznych, itp.);
 3. Doskonalenie i rozwijanie umiejętności z zakresu samoobsługi;
 4. Kształtowanie zachowań i nawyków prozdrowotnych oraz utrzymywania higieny oraz dbałości o estetykę osobistą i miejsca przebywania (otoczenia);
 5. Rozwijanie zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji oraz umożliwianie wyrażania siebie w różnych formach aktywności artystycznej, sportowej, społecznej, itp.;
 6. Kształtowanie umiejętności korzystania z różnych form spędzania wolnego czasu;
 7. Wpieranie rozwoju kulturalnego i osobowego;
 8. Udzielanie wsparcia psychologicznego uczestnikom i ich rodzinom;
 9. Wspieranie uczestników i ich rodzin w zakresie korzystania ze specjalistycznej opieki zdrowotnej;
 10. Integrowanie uczestników ze środowiskiem;
 11. Działania uświadamiające podmiotowość osób niepełnosprawnych w środowisku;
 12. Usprawnianie ruchowe i poprawa kondycji psychofizycznej uczestników.

Środowiskowy Dom Samopomocy planuje realizować w kolejnych latach następujące formy działalności:

- zajęcia z gospodarstwa domowego, w ramach których odbywają się treningi kulinarne, porządkowe, obsługi sprzętu kuchennego i AGD, nakrywania do stołu, dekorowania potraw, itp.,
- treningi podstawowych umiejętności życiowych:
 - a) samoobsługi (samodzielne spożywanie posiłków, ubieranie się, dbałość o higienę osobistą, czystość i estetykę ubioru oraz otoczenia, itp.),
 - b) społecznych (umiejętność skutecznego komunikowania się, współpracy, korzystania z instytucji użyteczności publicznej, kulturalnego zachowania się w miejscach publicznych, itp.),
- zajęcia plastyczne, podczas których uczestnicy mają możliwość zapoznawania się z różnymi technikami wyrazu plastycznego oraz rozwijania swoich zainteresowań i uzdolnień,

- zajęcia muzyczne, taneczne i teatralne; efektem tych zajęć będą krótkie formy teatralno – muzyczne i kabaretowe prezentowane w środowisku lokalnym,
- zajęcia praktyczno – techniczne rozwijające umiejętności niezbędne w codziennym życiu (np. majsterkowanie, drobne naprawy sprzętów domowych, renowacja mebli, wykonywanie przedmiotów użytkowych) oraz rozwijające posiadane uzdolnienia (wykonywanie przedmiotów dekoracyjnych i ozdób),
- zajęcia ruchowe ogólnorozwojowe, w tym zajęcia sportowe i gimnastyka z elementami aerobiku,
- terapię psychologiczną indywidualną i grupową dla uczestników oraz poradnictwo psychologiczne dla rodziców i opiekunów,
- rewalidację indywidualną, obejmującą treningi podtrzymujące umiejętności czytania, pisania i liczenia oraz treningi stymulujące funkcjonowanie procesów poznawczych,
- zajęcia turystyczno – rekreacyjne realizowane w formie wycieczek autokarowych, pieszych, pikników, spływów kajakowych itp.,
- zajęcia świetlicowe, tj. gry orientacyjne, stolikowe i towarzyskie służące integracji uczestników,
- gry i zabawy sportowe, w tym udział w Olimpiadach Specjalnych,
- hortikuloterapię.
- zajęcia edukacyjne obejmujące utrwalanie oraz nabywanie nowych wiadomości na temat otaczającego świata,
- stały kontakt z rodzicami i opiekunami uczestników w zakresie monitorowania stanu zdrowia i zachowań niepokojących wśród uczestników,
- spotkania okolicznościowe z rodzinami uczestników,
- stała współpraca z ośrodkami pomocy społecznej właściwymi dla miejsca zamieszkania uczestników, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Stowarzyszeniami na rzecz osób niepełnosprawnych intelektualnie, innymi ośrodkami wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz ośrodkami kultury w zakresie wspierania uczestników i promocji zdrowia psychicznego.

3) W zakresie promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym Powiatowa Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna w Pajęcznie prowadzi następującą działalność terapeutyczną:

1. W zakresie terapii dzieci i młodzieży wyróżnia się:

- a) terapię psychologiczną (indywidualna terapia wspierająca, rozwiązywanie problemów emocjonalnych, korygowanie zaburzonych relacji społecznych, interpersonalnych i intrapsychicznych);
- b) socjoterapię dla dzieci z zaburzeniami zachowania;
- c) zajęcia stymulująco - terapeutyczne dla dzieci z ryzyka niepełnosprawności oraz dzieci ze stwierdzoną niepełnosprawnością;
- d) oddziaływania terapeutyczne z zakresu wczesnej interwencji psychologiczno - pedagogicznej, logopedycznej dla małych dzieci z ryzyka okołoporodowego.

2. W zakresie terapii dla rodziców wyróżnia się:

- a) terapię wspierającą dla rodziców w formie zajęć grupowych;
- b) indywidualną pomoc psychologiczną lub pedagogiczną w celu wspomagania wychowawczej i edukacyjnej funkcji rodziny;
- c) terapia rodzin (terapią objęte będą rodziny kierowane przez sąd , oraz na wniosek zainteresowanych rodzin)

W ramach swojej działalności poradnia prowadzi grupy wsparcia dla nauczycieli, wychowawców, pedagogów/psychologów szkolnych oraz rodziców i uczniów. Grupy wsparcia organizuje się w odpowiedzi na zgłaszane potrzeby.

3. Działalność profilaktyczną w zakresie zaburzeń rozwojowych poradnia realizuje poprzez:

- a) współpracę ze służbą zdrowia, w sprawach kierowania dziećmi z niepełnosprawności oraz informowania o ofercie działań w zakresie wczesnej interwencji psychologiczno-pedagogicznej, logopedycznej,
- b) prelekcje dla rodziców w przedszkolach na temat prawidłowości rozwojowych dzieci (rozwój psychoruchowy, rozwój mowy, rozwój emocjonalny);
- c) indywidualne porady, konsultacje dla rodziców i nauczycieli;
- d) indywidualne zajęcia stymulujące rozwój dzieci, u których istnieje ryzyko wystąpienia nieprawidłowości rozwojowych;
- e) upowszechnianie wśród rodziców materiałów edukacyjnych na temat prawidłowości rozwojowych małych dzieci, itp.

4) Zapobieganie zaburzeniom psychicznym

Powiat Pajęczański opracował program o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz ochronie ofiar przemocy w rodzinie. Program dotyczy przemocy, która jest zjawiskiem mogącym pojawić się we wszystkich grupach społecznych i jest istotnym

problemem rozpatrywanym przez specjalistów w różnych perspektywach. Przemoc stosowana wobec członków rodziny, to zjawisko szczególnie niebezpieczne z uwagi na więzi łączące domowników i na rolę, jaką w życiu człowieka winien odgrywać dom rodzinny. Najczęściej ofiarami przemocy domowej są kobiety, dzieci oraz osoby starsze. Zauważalnym jest, że domownicy niechętnie przyznają się do przemocy wewnątrz rodziny. Przemoc zachodząca w rodzinie jest zjawiskiem skomplikowanym, trudnym w diagnozie, oszacowaniu, jednocześnie niezwykle niebezpiecznym, z uwagi na fakt relacji rodzinnych. Najczęściej fakt stosowania przemocy zostaje przez ofiarę ujawniony w sytuacji ostatecznej, choć przemoc jest niekiedy stosowana przez długi okres czasu. Przemoc domowa bywa w pewnym stopniu tolerowana przez ofiarę z uwagi na negatywne stereotypy społeczne, niebezpieczeństwo społeczne napiętnowania rodziny, a w szczególności dzieci. Z pracy organów zajmujących się tematyką pomocy społecznej m.in. Policji, ośrodków pomocy społecznej, Sądu Rejonowego, kuratorów, Powiatowego Centrum, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych wynika, iż przemoc w rodzinie jest zjawiskiem obecnym w życiu mieszkańców Powiatu Pajęczańskiego.

Z analizy porównawczej wyników różnych badań wynika, że ok. 26% ogólnej liczby rodzin może być dotkniętych problemem przemocy. Najpilniejszą sprawą wydaje się zapewnienie bezpieczeństwa członkom rodziny przez powstrzymanie przemocy, odizolowanie sprawcy.

Wśród realizatorów Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie należy w szczególności wymienić:

1. Instytucje Powiatowe:

- a) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pajęcznie;
- b) Poradnia Psychologiczna- Pedagogiczna w Pajęcznie;
- c) Placówki oświatowe(szkoły ponadgimnazjalne);
- d) Powiatowy Urząd Pracy

2. Instytucje samorządowe;

- a) Ośrodki Pomocy Społecznej;
- b) Placówki oświatowe(przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja),

3. Komenda Powiatowa Policji;

4. Kościół Katolicki, fundacje i stowarzyszenia działające w obszarze przemocy w rodzinie, pozostałe.

Przewidywane efekty realizacji programu:

Zakłada się, iż realizacja programu przyniesie następujące rezultaty:

1. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie w Powiecie Pajęczańskim.
2. Zwiększenie poziomu wiedzy mieszkańców Powiatu Pajęczańskiego na temat przemocy w rodzinie.
3. Wzrost społecznej wrażliwości i zaangażowania w działania mające na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zmiana postaw społeczeństwa wobec przemocy w rodzinie.
4. Zwiększenie wiedzy dzieci i młodzieży na temat zjawiska przemocy.
5. Wzrost poziomu wiedzy rodziców na temat najlepszych dla rozwoju dziecka metod wychowawczych.
6. Zwiększenie zakresu pomocy ofiarom przemocy.
7. Stworzenie bazy informacji dot. zjawiska przemocy.

Program będzie realizowany poprzez:

a) Podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej dot. zjawiska przemocy w tym:

- prowadzenie zajęć wychowawczych oraz zajęć informacyjno-edukacyjnych;
- prowadzenie profilaktyki;
- wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego sprzyjających zachowaniom nieagresywnym;
- profilaktyka mająca na celu udzielenie specjalistycznej pomocy w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- szkolenia, konferencje dot. przemocy, podnoszenie poziomu wiedzy;
- współpraca z mediami, kampanie informacyjne, w tym: ulotki, artykuły prasowe, publikacje, plakaty;
- promowanie działań Zespołów Interdyscyplinarnych, współpraca z RCPS;

b) Zmniejszanie negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie w tym:

- poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, prawne, socjalne, terapia, w tym osób z zaburzeniami psychicznymi;

- praca socjalna, pomoc specjalistyczna, grupy wsparcia;
- wszystkie zadania z katalogu zadań wymienionych w GPPiRPA, które wiążą się z: przeciwdziałaniem przemocy u osób uzależnionych lub współuzależnionych;

c) Zapobieganie stosowaniu przemocy w rodzinie:

- odseparowanie sprawcy przemocy od ofiary;
- zakaz kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną;
- prowadzenie spraw związanych z przemocą;
- realizacja „Niebieskiej Karty” przez zespoły interdyscyplinarne;
- interwencja kryzysowa, wnioski do prokuratury dot. wszczęcia postępowania przygotowawczego, wnioski do Komendy Policji o podjęcie interwencji;
- praca ze sprawcą, uświadomienie konsekwencji stosowania przemocy, interwencje, inne podejmowane działania.

d) Działania informacyjne służące przeciwdziałaniu zjawisku przemocy w tym:

- utworzenie internetowej bazy danych m.in. danych instytucji, form pomocy i profilaktyki, aktualizacja.

Działania w zakresie promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym podejmowane są przez placówki oświatowe, dla których Powiat Pajęczański jest organem prowadzącym i mają na celu tworzenie warunków sprzyjających zdrowiu psychospołecznemu uczniów.

Zadania te są realizowane w oparciu o program Wychowawczy Szkoły, Szkolny Program Profilaktyki, Program Oświaty Zdrowotnej pielęgniarki szkolnej, programy wychowawcze klas. Upowszechnienie wiedzy o zdrowiu psychicznym odbywa się również na lekcjach np. biologii, wiedzy o społeczeństwie, przedsiębiorczości, zajęciach z wychowawcą, wychowania fizycznego.

Zapobieganie zaburzeniom psychicznym odbywa się przede wszystkim poprzez rozwijanie umiejętności życiowych takich jak umiejętności interpersonalne, rozwój samoświadomości (samoocena, poczucie własnej wartości), umiejętności twórcze (krytyczne myślenie).

Najważniejsze zadania mające na celu promocję zdrowia psychospołecznego wśród młodzieży:

- diagnozowanie sytuacji szkolnej, zdrowotnej i społecznej uczniów klas I (wychowawcy, pedagog, pielęgniarka);

- zajęcia integracyjno-adaptacyjne dla uczniów klas I;
- dyżur psychologa i socjoterapeuty w szkole
- spektakle profilaktyczne
- program oświatowy Dopalacze, narkotyki – prowadzony przez pielęgniarki przy współpracy z TSSE;
- program: „**Stres pod kontrolą**” klasy III;
- udział w programie „**Szkoła bez przemocy**” – certyfikat;
- realizacja zagadnień związanych ze zdrowym stylem życia na godzinie do dyspozycji wychowawcy klas (relacje interpersonalne, profilaktyka uzależnień, zaburzeń odżywiania);
- rozmowy indywidualne z uczniami w trudnej sytuacji życiowej, (wychowawca, pedagog), organizowanie pomocy psychologicznej, otoczenie ich szczególną opieką;
- organizowanie wewnątrzszkolnej międzyklasowej rywalizacji sportowej w zakresie piłki siatkowej, piłki ręcznej, piłki nożnej, pływanie;
- organizowanie wycieczek o charakterze sportowym;
 - mecze piłki siatkowej – Plus Liga;
 - aktywne wycieczki zimowe (narty, snowboard, łyżwy);
 - szkolny rajd rowerowy;
- udział w międzyszkolnych zawodach sportowych;
- organizowanie sportowych zajęć pozalekcyjnych – piłka siatkowa, strzelectwo;
- budowanie pozytywnej atmosfery w szkole poprzez organizację wigilii klasowych, jasełek, dnia kobiet, dnia chłopaka, święta Patrona;
- w czasie spotkań z rodzicami prowadzenie przez pedagoga lub psychologa szkoleń dotyczących bieżących problemów uczniowskich np. „Jak pomóc dziecku zaadaptować się w nowej szkole”, Jak pomóc dziecku pokonać stres przed egzaminacyjnym.
- organizowanie dla uczniów ze zdiagnozowanymi problemami treningów np. asertywności, zastępowania agresji, umiejętności komunikacyjnych, radzenia sobie w sytuacjach trudnych, antystresowych, kompetencji społecznych itp.
- umożliwienie młodzieży przejawiającej zaburzone zachowania korzystanie z usług psychologa i psychoterapeuty.

5) Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi

Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna w Pajęcznie realizuje programy informacyjno edukacyjne sprzyjające postawom zrozumienia i akceptacji dla osób chorych psychicznie oraz przeciw działające dyskryminacji tych osób. Propagowanie wychowania bez przemocy odbywa się poprzez organizację konferencji spotkań i szkoleń dla rodziców. Prowadzone są także zajęcia profilaktyczno-edukacyjne dla dzieci i młodzieży szkolnej.

Treści zawarte we wszystkich programach profilaktycznych realizowanych przez Poradnię:

- a) propagowanie zdrowego stylu życia, kształcenie postaw prozdrowotnych;
- b) uświadamianie zagrożeń płynących z używania substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki, tytoń);
- c) nauka radzenia sobie z negatywnymi skutkami stresu, ćwiczenie umiejętności relaksowania się, odreagowania napięć emocjonalnych;
- d) rozwijanie nowych umiejętności interpersonalnych (empatia, asertywność, prawidłowa komunikacja społeczna);
- e) ćwiczenie twórczych zdolności;
- f) rozwiązywanie konfliktów drogą mediacji;
- g) nauka radzenia sobie ze złością agresją i przemocą;
- h) poznanie zasad bezpiecznego korzystania z Internetu;

Na terenie Powiatu Pajęczańskiego organizowane są imprezy integracyjne, w których biorą również udział osoby z zaburzeniami psychicznymi.

6) Organizacja systemu poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego

- Klub Pacjenta dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin
- współpraca z PCPR;
- współpraca z GOPS;
- współpraca z Gminnymi Komisjami ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- współpraca z policją oraz ratownictwem medycznym;
- współpraca z oddziałami szpitalnymi;
- punkty wspierające placówki oświatowe;

7) Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym

W strukturach Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Pajęcznie działa Poradnia Zdrowia Psychicznego realizująca różne formy psychiatrycznej opieki zdrowotnej w tym:

- porady lekarskie diagnostyczne;
- porady lekarskie terapeutyczne;
- porady psychologiczno – diagnostyczne;
- porady psychologiczne;
- sesje psychoterapii indywidualnej;
- sesje wsparcia psychologicznego;
- wizyty porady domowe środowiskowe;
- porady kontrolne;

Zapotrzebowanie na różne formy opieki psychiatrycznej przekracza wysokość zakontraktowanych przez SP ZOZ w Pajęcznie świadczeń medycznych.

Z przedstawionych danych liczbowych wynika, że od 2009 roku NFZ uwzględnił rosnące zapotrzebowanie na usługi psychiatryczne, które pomimo tego nie zaspakajają potrzeb pacjentów z terenu Powiatu Pajęczańskiego. Będą podejmowane dalsze działania w celu zwiększenia kontraktu na świadczenia medyczne dla osób z zaburzeniami psychiatrycznymi.

W celu zwiększenia dostępności i zmniejszenia nierówności w dostępie do różnych form środowiskowej i psychiatrycznej opieki zdrowotnej utworzono w 2011r. Klub Pacjenta. Celem Klubu Pacjenta jest udzielenie indywidualnej i grupowej pomocy specjalistycznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi i dla ich rodzin. Klub wypełnia lukę w systemie lecznictwa i pomocy społecznej oraz daje możliwość nieodpłatnego kontaktu z psychologiem i socjoterapeutą osobom, których nie stać na korzystanie z komercyjnych form usług terapeutycznych. Oferta publicznej opieki zdrowotnej jest niewystarczająca dla zaspokojenia potrzeb pacjentów.

W ramach klubu pacjenta realizowane są:

- działania wspierające dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych
- działania wspierające dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych.
- działania wspierające dla osób chorych na schizofrenię.
- działania wspierające dla rodzin osób chorych na schizofrenię.
- działania terapeutyczne-indywidualne z psychologiem i psychoterapeutą.
- warsztaty zapobiegania skutkom stresu.
- warsztaty socjoterapeutyczne dla osób cierpiących z powodu depresji, nerwicy, innych zaburzeń.
- grupy wsparcia według potrzeb

8) Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi

Powiatowy Urząd Pracy w Pajęcznie współdziała z Poradnią Zdrowia Psychicznego w zakresie pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi, posiadającymi status osoby bezrobotnej bądź poszukującej pracy w zakresie organizacji poradnictwa zawodowego oraz osobom bezrobotnym bądź poszukującym pracy, o których mowa w art. 43 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w zakresie organizacji szkoleń.

Na szkolenia mogą być kierowane osoby bezrobotne, które będą posiadały określony profil pomocy, opracowany indywidualny plan działań oraz uzyskają zgodę lekarza do uczestnictwa w danym rodzaju szkolenia. Każda osoba zarejestrowana w urzędzie pracy posiada swojego opiekuna, który opracowuje indywidualny plan działań wraz z klientem. Plan działań w indywidualnych przypadkach może zostać rozszerzony o poszukiwanie pomocy w innych instytucjach, fundacjach itp.

Powiatowy Urząd Pracy w Pajęcznie realizuje również działania promocyjno-informacyjne wśród pracodawców, których celem jest podniesienie aktywizacji zawodowej i społecznej osób bezrobotnych niepełnosprawnych.

Działania te nastawione są na zmianę społecznego wizerunku grupy osób niepełnosprawnych. PUP dysponuje materiałami informacyjnymi w formie ulotek skierowanych do pracodawców chcących takie osoby zatrudnić. Pracodawcom przybliży się regulacje prawne wynikające z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Działania podejmowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Pajęcznie:

- obejmowanie osób z zaburzeniami psychicznymi (osób niepełnosprawnych) pomocą doradcy zawodowego (porady indywidualne i grupowe). Podczas spotkań z doradcą zawodowym zostaną zbadane potrzeby i deficyty osoby, określone zostaną umiejętności i kompetencje zawodowe. Podczas spotkań grupowych uczestnicy zaznajomią się z rynkiem pracy, aplikowaniem o pracę, pisaniem cv, autoprezentacją;
- organizowanie szkoleń w miarę możliwości finansowych,
- zachęcanie pracodawców do zatrudniania osób niepełnosprawnych,
- rozpowszechnianie ulotek.

9) Źródła finansowania:

- Środki finansowe Narodowego Funduszu Zdrowia;
- Budżet Powiatu;
- Budżet jednostek Organizacyjnych;

10) Wskaźniki monitoringu:

- liczba zrealizowanych programów i przedsięwzięć profilaktycznych;
- liczba osób, którym udzielono świadczeń zdrowotnych;
- liczba wykrytych zaburzeń;
- liczba osób korzystających z różnych form pomocy;

11) Podmiot koordynujący:

- Wydział Edukacji, Zdrowia, Kultury, Kultury Fizycznej i Turystyki Starostwa Powiatowego w Pajęcznie.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu Pajęczańskiego

Jacek Lewera